

ÜSTÖKÖS

az Oklándi Kelemen Imre
Általános Iskola
időszakos kiadványa

Az ősz

Az ősz olyan, mint egy
árva gyerek.
Mikor sírna, hogy elveszti
a leveleit.

De minden évben
újraépül a fa koronája.
Örökké más és más
levelek jönnek rája.

Az ősz folyamán
a legszebbek a levelek.
Az ősz örökké a legszebb
az évszakok között.

Béla Attila

Őszanyó

Egyszer egy szép őszi napon,
Őszanyóval találkozom,
Találkozom, nem ámítom,
Nem ámítom, nem én bizony.

Megkérem, hogy a levelek,
A levelek hulljanak,
Hulljanak le a nagy fáról,
A nagy fáról, a nagy ágról.

Jöjjenek már a nagy szelek,
A nagy szelek, ködök, vizek,
Ködök, szelek, havak, vizek,
Legyen eső, nagy hóeső.

Szolga Barbara - Katalin

A mi iskolánk

A mi iskolánk kicsi,
de pont elférünk,
amennyien megyünk.

Az iskolánk szép és jó,
csak sokat kell tanuljunk.
Van nekünk egy infótermünk,
mi abban gépezünk és angolozunk.

Van nekünk egy tornatermünk,
mi ott szoktunk tornázni
viharos időkben.

Miklós Loránd

A víz szava

H₂O az én nevem,
Télen hó formában is megjelenek,
Még jeges is lehetek,
Ha az idő kedvez nekem.

Hópelyheim szilárdan peregnek,
földeket, házakat belepnek,
Ügyeskező gyermekeknek
Hóemberként integetek.

Ha tavasszal melegedni kezd,
Az én állapotom is cseppfolyós lesz,
patakokban folydogálok,
És soha meg nem állok.

Ilyenkor várnak a növények,
Hogy ők is életre keljenek,
Mindenkinek segíték,
Hogy frissebbek legyenek.

Bár nyáron is cseppfolyós maradok,
Ilyenkor több boldogságot okozok,
Örülnek az emberek,
Ha a strandon is megjelenek.

A nyári napfényvel karöltve,
Dús esőt szórva a földre.
A növények fejlődnek,
A gyümölcsök is beérnek.

Ősszel vihar és fergeteg,
Ha felbosszantnak engemet,
Lassan lehülést hozok,
Harmatos reggelre virradtok.

Elbújni készülnek a növények,
Hótakarójukká érek,
Leszek zúzvara a fákon,
Rejtekhely a pusztaságon.

Én vagyok a víz,
Vigyázz rám, segíts,
Tisztíts engem, hogyha kell,
Mikor kellek, használj fel!

Az oázisban nagyra tartanak,
De a városokban pazarolnak,
Minden cseppem értékes,
Becsüljetelek, emberek!

Godra Anett és Kelemen Delinke

Vízszivattyú

készítette Gábor Arnold

Megvalósítás, működési elv:

Az elkészített szivattyúnk egy centrifugál szivattyú, melynek fő tartozéka egy játékból kiserelt kismotor és a rá csatlakoztatott kis propellerszerű járókerék. Ez utóbbi úgy készült, hogy PET-palack dugójának aljából kifaragott alapra CD-tokból vékony lemezeket illesztettünk. Ezek lettek a propeller szárai. Az egészet belehelyeztük egy fogpiszkáló műanyag dobozba, CD-ből kivágott koronggal lezártuk és ragasztópisztollyal szigeteltük.

A szivattyú csövei műanyag írószerek burkolatai.

A motorból kivezető szálak vékony, burkolt fémszálak, melyekre zenedobozból kiserelt akkumulátort illesztettünk, végeiket szigeteltük. Ha az akkumulátor netán lemerül, 12 V-os áramcsökkentővel ismét feltöltjük. A kapcsoló egy félretett éjjeli lámpából kiserelt alkatrész.

A motor forgómozgását használjuk fel a folyadék szállítására, az örvényszivattyú-elvet alkalmazva. A szivattyú szívó csatlakozásán a szivattyúba belépő folyadékot a meghajtó motor forgó mozgásával mozgásba hozzuk és ezáltal a folyadék átáramlik a szivattyún.

Az örvénylést a motor tengelyére szerelt alkatrész, a járókerék (propeller) hozza létre, mely sajátos kialakításának köszönhetően képes a folyadékot mozgásba hozni. A szivattyú tengelyével párhuzamosan - a tengely végénél - érkező folyadék a forgó járókeréken keresztüláramolva örvénylő mozgásba kezd, és járókerékről a tengelyre merőleges irányban távozik.

Felhasznált anyagok és eszközök:

- kisméretű játékmotor, CD, CD-tok, PET palack dugója, fogpiszkáló doboza, írószerek, vékony fémszálak, zenedoboz akkumulátora, éjjeli lámpából kiserelt kapcsoló, 12 V-os áramcsökkentő ragasztópisztoly a szigeteléshez, illesztésekhez, víz, vödör

A kompolti kirándulás

Március végén az osztályfőnökünk (Balácsi Ildikó) egy nagyon érdekes kirándulást ajánlott fel. Míszert június elején lenne egy magyarországi (testvériskolai) látogatás, mely egyidőben lenne a Nemzeti összetartozás napjával. Ezt mi nagyon jól fogadtuk, és eldöntöttük, hogy elmegyünk erre a kirándulásra. Csak egy apró hiba akadályozta volna meg, mégpedig az, hogy túl kevesen lettünk volna az 5 - 8.-ból, így az 1 - 4.-ből is hívtunk pár emebert. Eljött a várva várt június, és egy hétfői nap elindultunk az iskolabuszszal. Arrafele menet jó hangulat volt, zenét hallgattunk, vicceket mondtunk, vagy éppen aludtunk. Délután 2-3 óra körül elfoglaltuk a szállásunkat, ami egy meghitt kempinghely volt faházakkal. A lányok kaptak egy házat, és a fiúk is egyet. Egy apró hiba volt, hogy a túl sok fa miatt túl sok szúnyog is volt, de ez nem olyan lényeges.

Másnap felmentünk nagybusszal Budapestre. A testvériskolások is ott voltak, de nem nagyon barátkoztunk össze velük. Miután vége lett a programnak, ami nagyon szép volt, visszamentünk a szállásunkra. Vacsoráztunk, csocsóztunk, de aki túl fáradt volt, az aludhatott. Következő nap (szerdán) ellátogattunk a testvériskolába, Kompoltra. Pár órán részt is vettünk. Másnap megnéztük az egri várat. Mire kiértünk, eléggé elfáradtunk, mert nagyon meredek volt a hegy. Pénteken reggeli után elindultunk haza. A buszban szintén jó hangulat volt, de éreztük, hogy mindenki fáradt.

Ez egy nagyon jó kirándulás volt, és remélem, hogy még máskor is megyünk ehhez hasonló kiándulásokra.

Füzi Bernadett

Őszi kirándulásunk

2019. szeptember 18-án reggel 11 órakor elindultunk. De nemcsak mi, hanem a VI. is jött velünk. 11:30-kor ott voltunk Vargyason egy fafaragónál. Ő a fafaragás történetéről beszélt. Utána bementünk a vargyasi templomba, pár percet eltöltöttünk, és folytattuk az utunkat. A következő célunk Kisbacon volt. Ott a Benedek Elek emlékházban a család történetéről beszéltek. Visszafele Baróton be akartunk menni egy pizzázóba, de sok idő kellett volna, hogy kész legyen az étel. Ezért bementünk a Profiba, bevásároltunk, majd hazamentünk.

Egyed Zalán

Kacag és sír Őszanyó szeme

Mikor Őszanyó megnézi a tájat,
Elkezd sírni, mert csúnyán szárad.
Ugyanakkor nevet is, mert látja ám,
Milyen színes, milyen pompás a mező,
Ez az erdő akárcsak egy szivárvány.
Mikor látja, milyen csúnya,
Mikor látja, milyen szép,
Így esik és így süt a nap az ősz végén.

Egyed Álmos - Albert

Kovácsház - makett

Fizikapocs csapat, Oklánd
Megvalósítás, működési elv:

Felhasznált anyagok és eszközök:

- 5 L-es PET palack
- fémállvány
- tartógyűrű
- a zsilipet helyettesítő csap
- vízcső (slag)
- fából készült lemez
- fémhuzal-burkoló csatornák
- esztergált fakerék
- játék fakalapács
- tartóállványok
- fémtengely
- víz
- kövek, krepp papír, temperafesték a díszítéshez
- ragasztópisztoly az illesztésekhez, szigeteléshez

Jelen esetben, az áramló víz energiáját hasznosító szerkezet makettjét állítottuk össze, a régi kovácsok által használt hámort, mely a légkalapács őseinek is tekinthető.

A hagyományörzés is céljaink között szerepelt, a kovácsház makettjének elkészítésével szeretnénk a mai fiatalok elé tárni a homoródmentiek által használt eszközt, melynek egy régi példánya ma is megtalálható Szentegyháza.

Működéséhez a Kis-Homoród folyó áramlását használták fel, így helyettesítették az emberi erő kifejtését. Egy zsilip nyitásával irányították a víz folyását, ami meghajtotta a folyóba nyúló kereket, ezáltal a kalapács ütését állították. A kalapács alá, egy tartóra helyezve kalapálták a patkókat és mindenféle kovácsolt vasat. Vízikerekekkel hajtották a hatalmas kalapácsokat, amikkel már különböző profilú nyersvasakat állítottak elő. A víz energiáját átalakították mechanikai energiává.

Köszönet Füzi Károly iskolabuszsofőrnek az ötletért és Elekes Péter bácsinak a kétkezi, komoly segítségért!

Körforgás

Korán reggel útra keltem,
Folyó medrét kitöltöttem.
Hullámjaim dalra keltek,
Víg napfényt ünnepeltek.
Lassan párologni kezdtem,
Felhők alakját felvettem.
Összegyűltünk, sokan lettünk,
Egymást nagyon fenyegettük.
Sírás, rívás lett a vége,
Elborult az ég is tőle,
A tömegünk sok lett nekünk,
H₂O-ban visszatértünk!

Benkő Róbert Carlos

Interjú - beszélgetés

Füzi Domokos, homoródkarácsonyfalvi lakossal a kovácshámor használatáról

Füzi Domokos bácsi 60 éves, szembeszomszédunk. Vasüzemben dolgozott, azelőtt hámor volt az üzem, a kovácsműhely előde.

Mivel csapatunkkal a kovácshámor makettjét készítettük el a versenyre, szeretnénk volna, ha olyan személy világosít fel minket, aki hiteles adatokat, megfelelő információkat szolgáltat erről az eszközről. Így egy csendes délután átmentem hozzá, és elbeszélgettünk, Ő pedig megtisztelve érezte magát, hogy egy versenyfeladat részese lehet.

Köszönés és rövid általános beszélgetés után, hozzá is fogtunk a munkához.

Íme a velem készített interjú:

- Kedves Domi bácsi, mesélne nekem a szentegyházi kovácshámorról?

- Vlăhița-n használták, vasat kovácsoltak vele, itt dolgozták fel a vasércbánya anyagát.

- Hogy működött a szerkezet?

- Egy keskeny helyen folyt a víz, amit el tudtak zárni egy subszerúséggel. Ha felhúzták a subert, akkor folyt a víz, ha pedig lenyomták, akkor nem folyt. Ha nem húzták fel egészen akkor nem folyt olyan erősen a víz, így szabályozták a víz folyását, s így forgott egy kerék, a víz hajtása szerint. A malomkerék végén volt egy rúd, ez volt a kalapács nyele. Alól is volt egy rúd, ezzel szabályozták a kalapácsot.

- Mivel melegítették fel a vasat?

- A hámor mellett volt egy melegítő kemence, ahol felmelegítették a vasat, hogy alakítani, formálni tudják. Ez a kemence szénrel működött. A kemencéhez volt egy fújtató, amivel a parazsat hevítették.

- Hányan dolgoztak egy ilyen szerkezetenél?

- Ezt a munkát legkevesebb 2-3 kovács végezte. Egy vasat forgatott, egy pedig szabályozta a kalapácsot, a harmadik a víz folyását.

- Kik használták ezt a hámort?

- A homoródkarácsonyfalvi lakosok mind idehordták a lovaikat patkolni, vasat kovácsolni.

- Miért szűnt meg a hámor működése, mi volt az oka?

- Az árvíz elvitte. Az emberek nem látták szükségesnek a hámor megjavítását, mert építettek egy kovácsműhelyt, az emberek ide jártak dolgozni. Itt verték már a vasat, a hámorral már nem dolgoztak. Munkás sem volt már, mert mind a kovácsműhelyhez mentek.

- Maradt valami a hámorból?

- A hámor maradványait ma is meg lehet tekinteni. Az van, ami az árvíz után megmaradt, Vlăhița-n. A vashámor muzeális érték.

- Nagyon köszönöm, hogy válaszolt a kérdéseimre. Örültem a társaságának. Viszontlátásra!

- Nagyon szívesen, máskor is! Örülök, hogy segíthetem! Viszontlátásra!

Megjegyzés: Szentegyháza román neve Vlăhița. Sokan ma is így hívják, vagy Oláhfalunak is nevezik.

Kelemen Delinke

SkiGyimes

Egy nyári péntek reggel pár osztálytársam, az oszi és én osztálykirándulás keretében elmentünk a Gyimesekbe. Reggel indultunk busszal. Mikor kiértünk a Hargitára, befele Csíkot nem láttuk, mert nagy köd volt. Sok hegyen keresztül menve végre eljött a várva várt pillanat. Megérkeztünk a gyimesi bobb pályára. Ott vettünk jegyet, hogy tudjunk lecsúszni. Ha jól emlékszem, mindenki két jegyet vett. Először én és Tamáska mentünk le ketten. Kifele kivontatott valami gépezet. Befele eszméletlenül jó volt. Másodjára már egyedül mentem, de az is jó volt. Ezek után megnéztük az ezeréves határt, ott fényképeztünk, majd vissza a buszba, és GÓÓ haza. Hazafele sokat hülyéskedtünk a buszban. Szerintem ez egy nagyon jó osztálykirándulás volt.

Egyed Imre - Ferenc

Reklámszövegek

Vadonatúj Old Spice,
Ha megveszed, jól jársz.
Jó az illata nagyon,
Rád buknak a csajok.
Kalányos Mihály

Telefontartó eladó,
Mindenkinek kapható,
Egyet fizet, kettőt vihet,
Megrendeli, máris jöhet.
Godra Anett

Ez itt Homoródkarácsonyfalva,
Erre járt jó néhány kutya.
Emlékművünk is van,
Két szép templomunk.

Térjete be hozzánk,
Bár nincsen sok fánk,
Annál inkább finom a fánk.
Ezt kihagyni kár.

Kelemen Delinke

Itt a tél

Itt a tél, itt van újra,
kis kalandravágyóka.
Hozza a hideget,
viszi a meleget.

Beborítja a hegyeket,
befödi a tereket.
Jönnek az ünnepek,
boldogok az emberek.

Jön már a Mikulás,
arca csupa pirulás.
Az angyalok is eljönnek,
fejünk fölött elrepülnek.

Benkő Kitti - Vanda

A róka és a lúd

Róka koma lúdra vágyott,
Talált egyet, egy szép nagyot.
Odament szépen, s ezt kérdezte:
Leszel-e vacsorám, kérem?

Leszek én vacsorád,
Csak várj egy órát!
Visszajövök, ételed leszek,
S szavamnak higgy, itt leszek.

Egy óra múltán
Róka rájött, nem jön vissza már.
Így maradt éhen szegény,
És elindult világgá.

Benedek Dorottyia

A gesztenyés megtisztítása

Egy pénteki napon az osztályfőnökünkkel elmentünk a homoródkarácsonyfalvi szelídgesztenyésbe, hogy megtisztítsuk azt a szeméttől. Amikor odaértünk, egyből el is kezdtük felszedni a szemetet. Idén, hála Istennek, nem volt annyi szemét, mint az elmúlt években. Jó volt látni azt, hogy nem volt minden tele. Miután végeztünk, gesztenyét szedtünk. Ezt követően felültünk a buszra, és hazajöttünk. Én nagyon örülök, hogy hozzájárulhattam ennyivel a természet tisztaságához.

Birtalan Bence

KÖSZÖNET A TÁMOGATÁSOKÉRT!

Iskolánk vezetősége és diákjai nevében ezúton köszönetünket szeretnénk kifejezni mindazoknak, akik az elmúlt tanévben támogatták a kiemelkedő képességű diákok jutalmazását.

A támogatók listája:

Oklánd Község Polgármesteri Hivatala
Oklánd Közbirtokossága
Homoródkarácsonyfalva Közbirtokossága
Bartha József családi vállalkozás
Birtalan Kinga egyéni vállalkozó

Köszönet minden anyagi- és tárgyadományért!

Az oklándi Kelemen Imre Általános Iskola
tanári közössége